

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Bergbetningen, Visby, Gotlands kommun

---

Uppgifter om naturreservatet

<i>Namn</i>	Bergbetningen
<i>Kommun</i>	Gotland
<i>Socken</i>	Visby
<i>Läge</i>	Ca 2km norr om Visby innerstad, mellan Gustavsvik och Snäckgårdsbaden
<i>Kartblad</i>	Ekonomiska kartbladet 069 90 (06J 9a) Snäckgårdsbaden
<i>Gräns</i>	Ytterkanten av den heldragna linjen på bifogad karta, bilaga 1
<i>Area</i>	8,9 hektar
<i>Fastigheter</i>	Stg 371
<i>Markägare</i>	Staten genom Statens naturvårdsverk
<i>Naturvårdsförvaltare</i>	Länsstyrelsen i Gotlands län

1995-03-27

231-218-90

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641), att avsätta det på bifogade karta, bilaga 1, avgränsade området som naturreservat.

Syftet med naturreservatet är att ett bevara en vacker och geologiskt och botaniskt värdefull del av kustklinten norr om Visby.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) som anges nedan.

A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 gräva, schakta, borra, spränga eller på annat sätt skada mark eller block,
- 2 uppföra byggnad eller anläggning,
- 3 uppföra mast eller antenn,
- 4 dra fram mark- eller luftledning,
- 5 anlägga väg, stig eller parkeringsplats,
- 6 avverka eller på annat sätt skada levande eller dött träd eller buske,
- 7 anordna upplag.

Utan hinder av ovanstående förbud får naturvårdsförvaltaren vidta de skötselåtgärder som anges i bifogade skötselplan.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare liksom innehavare av särskild rätt till mark förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet:

1995-03-27

231-218-90

- 1 Anordningar för utmärkning av och information om naturreservatet.
- 2 Røjningar för att hålla befintliga stigar framkomliga.
- 3 Underhåll av befintliga trappor.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad *allmänheten* har att iakttä inom naturreservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 föra motordrivet fordon eller cykla,
- 2 ställa upp husvagn eller tälta,
- 3 göra upp öppen eld; medförd grill eller fältkök får dock användas,
- 4 bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar,
- 5 plocka eller gräva upp växter.

D Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av området m m

- 1 Länsstyrelsen fastställer de anvisningar om naturvårdsförvaltningen m m som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.
- 2 Naturreservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar (SNV:s handbok "Skyltar i naturskyddade områden", avsnitt 5).
- 3 Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Gotlands län.

Grund för beslutet

Områdets betydelse

Den vackert utbildade klinten och rasbranten nedanför har bedömts vara av allra högsta värde från geologisk synpunkt (Königsson 1966, Svantesson 1978).

Området hyser ett av Gotlands vackraste bestånd av murgröna.

1995-03-27

231-218-90

Genom sin närhet till Visby utgör området ett värdefullt strövområde.

Huvuddelen av området ingår dels i ett större område av riksintresse för naturvården (område I 22), dels i område av riksintresse för friluftslivet (område I 4) enligt 2 kap 6 § 2 st naturresurslagen (1987:12).

Redogörelse för ärendet

Stadsäga 371 ägdes tidigare av Domänverket och avsattes 1962 som domänreservat.

I början av 1986 inköptes området av Statens naturvårdsverk, och i samband med detta utarbetade Länsstyrelsens naturvårdsenhet ett förslag till beslut om att avsätta Bergbetningen och den intilliggande Åhsbergiska hagen som naturvårdsområde. Förslaget sändes den 18 juli 1986 på remiss till Sällskapet DBW, ägare till Åhsbergiska hagen. I sitt yttrande, daterat den 3 september 1986, avstyrkte sällskapet förslaget att Åhsbergiska hagen skulle ingå i det tilltänkta naturvårdsområdet.

Under hösten 1994 har Länsstyrelsens naturvårdsenhet omarbetat det tidigare förslaget. Det nya förslaget till förordnande, som sänts ut på remiss den 2 december 1994, omfattar enbart den statligt ägda marken (stadsäga 371).

Beskrivning av området

Landarealens fördelning på naturtyper

Barrskog: ca 6 hektar

Substratdominerad mark: ca 3 hektar

Geologi

Genom hela reservatet löper en drygt 10 m hög klint vars krön ligger på en höjd av ca 35 m över havet; klinten utgör en del av den mäktiga kust-klint som sträcker sig längs större delen av Gotlands nordvästkust. Nedanför klinten bildar lossvittrat material - allt från mindre stenar till jätteblock - en rasbrant som längs stora delar av klinten når upp till några meter från krönet och som sträcker sig 10-20 m ut från själva bergsbranten. Utanför rasbranten blir marken planare och sluttar endast svagt ned mot den väg som utgör reservatets västgräns. Marken består här av rundslipade stenar och har närmast karaktären av klapperstensfält.

Uppe på klinten går hällen på många ställen i dagen eller täcks bara av ett tunt jordtäckte.

1995-03-27

231-218-90

Växtlighet

Området uppe på klinten är till stor del bevuxet med en gles skog av låga, marvuxna tallar. Här och var står en och annan oxel. Buskskiktet består huvudsakligen av spridda en-, slån- och nyponbuskar. På en del håll täcks marken av välutvecklade mjölonmattor. Mestadels dominerar dock en torrängsartad vegetation, där fårsvingel, backtimjan, gråfibbla, blodnäva, tulkört, solvända, axveronika, svartkämpar, fältmalört och vit fetknopp utgör dominerande arter.

Rasbranten nedanför klinten saknar delvis växtlighet. Speciellt vid foten av klinten står dock en del tallar och oxlar, och i den södra delen växer åtskilliga exemplar av vejksel, en mellaneuropeisk buske som har införts till Galgbergsområdet på 1800-talet. På åtskilliga ställen slingrar sig vackra murgrönor uppför berget eller över stenblocken.

Utanför rasbranten, där marken planar ut, tätnar vegetationen påtagligt. Skogen domineras även här av tall, och en del av tallarna är grovstammiga, knotiga och ålderstigna. Förutom tall förekommer även lövträd som oxel, finnoxel, vitoxel, ask och lönn. Buskskiktet, som bitvis är mycket tätt och svår genomträngligt, består främst av vejksel, slån, fågelbär och nypon, men även av trädgårdsflyktingar som parkolvon, liguster, spärr- och rynkoxbär samt skogsklematis. Vad som dock främst ger den här delen av reservatet dess speciella karaktär är dock alla de murgrönor som klär in träden, som slingrar sig över stenblocken och som bitvis helt täcker marken med sina blad.

Fältskiktet i den nedre delen av reservatet domineras av bl a lundskäfting, blåsippan, backsmultron, smörblomma, teveronika, johannesört, gullris och tulkört.

Djurliv

Av däggdjur har fälthare, vildkanin, mindre skogsmus, igelkott, dvärgnäbbmus, vattenfladdermus och nordisk fladdermus konstaterats förekomma i området.

Fågellivet är relativt rikt i den nedre, mer tätbevuxna delen av reservatet. Till de häckande arterna hör främst olika arter småfåglar som koltrast, rödhake, bo- och grönfink, löv- och ärtsångare, svarthätta, nötväcka, talgoxe och blåmes.

Området har förutsättningar att hysa en rik insekts- och landmolluskfauna, men någon inventering av dessa djurgrupper har ej utförts.

1995-03-27

231-218-90

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och naturresursdepartementet (se bilaga 3, formulär A).

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Thorsten Andersson, ordförande, samt ledamöterna Torsten Andersson, Solveig Artsman, Hans Klintbom, Kjell Krafft, Björn Larsson, Harriet Lihnell, Ove Nyman, Hans af Petersens, Lennart Petersson, Ingibjörg Sigurdsdottir, Sören Strand och Lilian Virgin samt suppleanterna Peter Manneke och Arne Ohlsson.

I handläggningen av ärendet har även förste länsassessorn Nils Strehlenert, byrådirektören Stellan Hedgren och naturvårdsdirektören Per Hansson deltagit. Per Hansson föredrog ärendet.

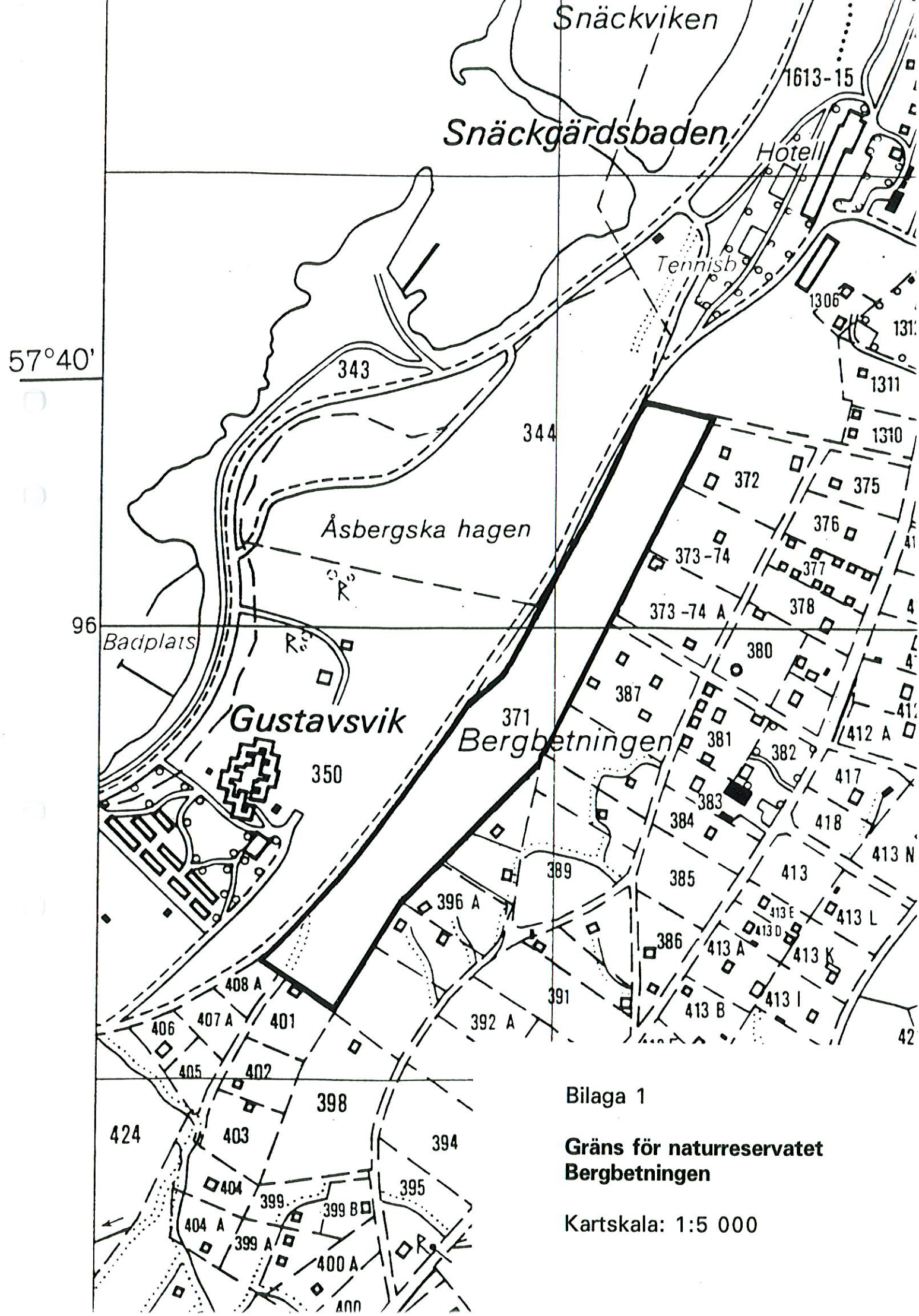

Thorsten Andersson

Per Hansson

Bilagor

- 1 Karta visande naturreservatets avgränsning
- 2 Skötselplan
- 3 Hur man överklagar

Bilaga 1

**Gräns för naturreservatet
Bergbetningen**

Kartskala: 1:5 000

1995-03-27

231-218-90

Skötselplan för naturreservatet Bergbetningen

Planen har fastställts av Länsstyrelsen den 27 mars 1995. Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

Förord

Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen i Gotlands län. Samråd har skett med bl a Statens naturvårdsverk och Gotlands kommun.

Innehåll

I Allmän beskrivning av naturreservatet

- 1 Administrativa data
- 2 Grund för beslutet samt föreskrifter
- 3 Beskrivning av nuvarande förhållanden

II Riktlinjer för den framtida naturvårdsförvaltningen av naturreservatet

- 1 Disposition och skötsel av mark och vatten
- 2 Anordningar för besökare
- 3 Tillsyn
- 4 Dokumentation
- 5 Ekonomisk utredning

III Källor

Bilaga

- 2:1 Naturstigens sträckning

1995-03-27

231-218-90

I Allmän beskrivning av naturreservatet

1 Administrativa data

Se beslutet.

2 Grund för beslutet samt föreskrifter

Se beslutet.

3 Beskrivning av nuvarande förhållanden

3.1 Naturförhållanden

Se beslutet.

3.2 Markanvändning

3.2.1 Skogsbruk

Att döma av frånvaron av stubbar tycks några avverkningar inte ha företagits inom området under 1900-talet.

3.2.2 Befintliga byggnader och anläggningar

Inga byggnader finns inom området.

Tre trä-/cementtrappor (av vilka två ingår i den anlagda naturstigen, se nedan) förbinder den övre delen av reservatet med den nedre.

En nedgrävd teleledning löper längs den väg som utgör reservatets västgräns.

3.3 Tillgänglighet

Reservatet ligger bara ca 2 km från Visby och i omedelbar anslutning till den övre vägen mellan Gustavsvik och Snäck. I närheten finns en stugby (Gustavsvik) samt två campingplaster (Norderstrand, Snäck).

3.4 Anordningar för friluftslivet

Länsstyrelsen har under hösten 1993 anlagt en ca 1,5 km lång naturstig genom området (se bilaga 2:1). För att undvika att murgrönor och annan känslig vegetation skadas av tramp, har stigen delvis spångats.

II Riktlinjer för den framtida förvaltningen av naturreservatet

1 Disposition och skötsel av mark och vegetation

1.1 Övergripande mål

Områdets vegetation skall lämnas för fri utveckling.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Inga avverkningar, gallringar eller röjningar skall utföras i området med undantag för sådana som behövs för att hålla befintliga stigar framkomliga.

2 Anordningar för besökare

2.1 Övergripande mål

Genom sin närhet till såväl Visby som stugbyn vid Gustavsvik och campingplatserna vid Norderstrand och Snäck kan reservatet förväntas att bli mycket välbesökt. Besökarna bör så långt möjligt kanaliseras till den anlagda naturstigen.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet och säkerhet

Området är redan nu mycket lätt att nå, och tillgängligheten behöver därför ej förbättras ytterligare. Parkeringsplatser finns bl a vid Gustavsvik.

Befintliga trappor, spänger och vägvisare skall ses över och underhållas regelbundet.

Ett skyddsstängsel bör snarast sättas upp runt det hål som finns vid klintkanten i den mellersta delen av reservatet.

2.2.2 Information

Armerad plastskylt i storlek A1 med information om naturreservatet framställs av Länsstyrelsen. Skyltar sätts upp dels vid den väg som utgör reservatets västgräns, dels uppe på klinten, vid slutet av den väg som från länsväg 149 leder fram till reservatets östra gräns.

Den befintliga naturstigen bör utvecklas vidare antingen genom uppsättande av tavlor med information om olika naturföreteelser längs stigen eller genom framställande av en informationsfolder som berättar om områdets natur.

1995-03-27

231-218-90

2.2.3 Utmärkning av naturreservatets gräns

Reservatets gräns skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar (SNV:s handbok "Skyltar i naturskyddade områden", avsnitt 5).

3 Tillsyn

Länsstyrelsens ambulerande tillsynsman svarar för tillsynen av naturreservatet.

4 Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder, kostnaderna för dessa och hur de har finansierats samt förhållanden som hotar naturvårdens intressen.

5 Ekonomisk utredning

Länsstyrelsen har nedan gjort en beräkning av kostnaderna (i 1995 års penningvärde) för skötseln av området.

Skötselåtgärd	Engångskostnad (kr)	Årlig kostnad (kr)
Utmärkning av naturreservatets gräns	10.000	
Framställning och uppsättande av informationsskyltar	10.000	
Skyddsstängsel	3.000	
Vidareutveckling av naturstig	5.000	
Underhåll av naturstig		3.000
Naturvårdstillsyn		5.000
Summa	28.000	8.000

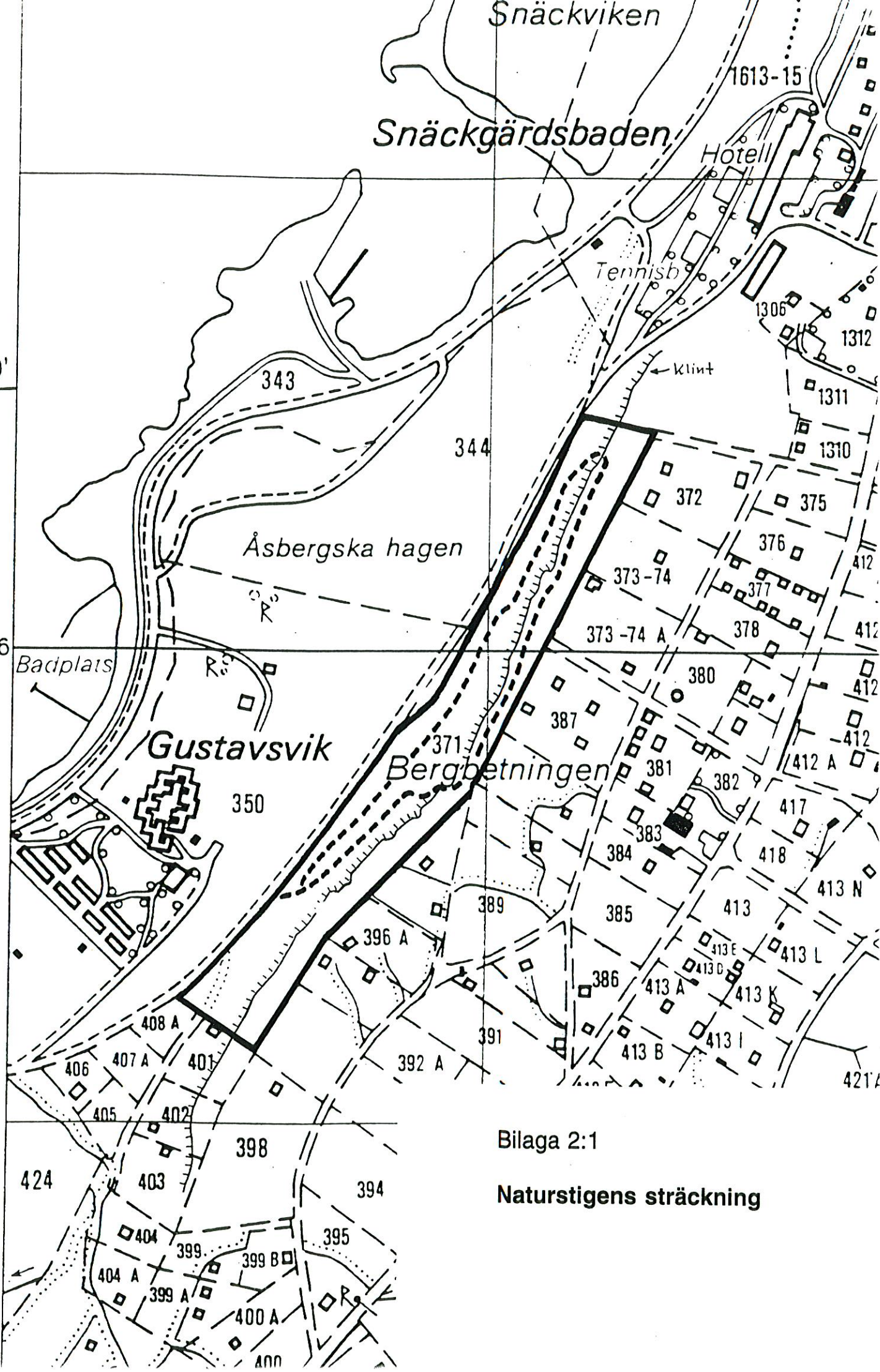
Samtliga angivna åtgärder skall bekostas av staten genom anslaget för vård av naturvårdsobjekt m m.

III Källor

- Andersson, A. & Jacobson, R. 1984. Översiktlig naturinventering. Botanik. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Königsson, L-K. 1966. Översiktplan för Gotlandskusten. 3: Landskapets geologiska uppbyggnad.
- Lundqvist, G., Hede, J. E. & Sundius, N. 1940. Beskrivning till kartbladen Visby och Lummelunda. – Sveriges Geologiska Undersökning, ser. Aa, nr 183.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1988. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv i Gotlands län.
- Pettersson, B. 1966. Översiktplan för Gotlandskusten. 1: Inventering av växtlighet och landskapsbild.
- Statens naturvårdsverk. 1991. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv. – SNV Rapport 3771.
- Statens naturvårdsverk. 1992. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv. Beskrivningar. – SNV Rapport 4037.
- Svantesson, S-I. 1978. Översiktlig naturinventering. Geologi. – Länsstyrelsen i Gotlands län.

57°40'

Bilaga 2:1

Naturstigens sträckning

Formulär A

Dnr 231-218-90

Hur man överklagar hos regeringen

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut, kan Ni överklaga detta hos regeringen, Miljö- och naturresursdepartementet.

Det gör Ni genom att i brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och
- redogöra för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är: Länsstyrelsen i Gotlands län, 621 85 Visby, tel 0498/29 21 00.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag Ni fick beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

1995-03-27

231-218-90

Statens naturvårdsverk (2 ex)
171 85 SOLNA

Gotlands kommun
Kommunkansliet
621 81 VISBY

Gotlands kommun
Stadsarkitektkontoret
621 81 VISBY

Gotlands kommun
Gatukontoret
621 81 VISBY

Fastighetsregistreringsmyndigheten
Artillerigatan 2 B
621 45 VISBY

Fastighetsbildningsmyndigheten
Artillerigatan 2 B
621 45 VISBY

Skogsvårdsstyrelsen i Gotlands län (2 ex)
Box 1213
621 23 VISBY

Gotlands Militärkommando
621 86 VISBY

Gotlands Energiverk AB
Box 17
620 30 SLITE

Telia AB
Box 1264
621 23 VISBY

Gotlands Hembygdsförbund
Cramérgatan 5
621 57 VISBY

Naturskyddsföreningen på Gotland
c/o Anders Lekander
Lummelundsväg, Pl 4854
621 41 VISBY

1995-03-27

231-218-90

Gotlands Botaniska Förening
c/o Gun Ingmansson
Bangårdsgatan 10
621 45 VISBY

Gotlands Ornitologiska Förening
c/o Jörgen Petersson
Humlegårdsvägen 18
621 46 VISBY

Gotlands Entomologiska Förening
c/o Mats Björck
Majstre, Sunde
620 10 BURGSVIK

Planenheten

Kulturmiljöenheten

Naturvårdsenheten (10 ex)